

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a Kosik Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kosik Kristóf ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesekkel szemben sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 122.P.23.463/2018/12. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a II. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 12.500 (tizenkettőezer-ötszáz) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak - külön felhívásra - 48.000 (negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett ... portálon ...-én a „...” címmel megjelent cikk címe alatt, annak szövege előtt, amíg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás:

A ...-én »...« címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a I.rendű felperes neve ... titkos pártkongresszust tartott. A valóság ezzel szemben az, hogy a I.rendű felperes neve ... kongresszusa nem volt titkos, arról mindenki, akinek erről értesülnie kellett, időben értesült. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy II.rendű felperes neve, a I.rendű felperes neve korábbi elnöke az Európai Parlamentbe készül, és Brüsszelben folytatná a politikai pályafutását."

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül a ... portál főoldalán 24 órán keresztül önálló hírként az eredetivel azonos helyen és betűszedéssel, tegye közzé az alábbi címet: „Helyreigazítás a »...« című cikk miatt", akként, hogy a cím megnyitásával a „...” címmel megjelent cikk bíróság által elrendelt helyreigazítással közzétett szövege legyen elérhető.

Ezt meghaladóan az I-II. rendű felperesek keresetét elutasította.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 46.800 forint perköltséget, valamint az államnak - külön felhívásra, a felhívásban közölt időben és módon - 24.120 forint elsőfokú eljárási illetéket; továbbá 11.880 forint elsőfokú eljárási illeték viselésről akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában utalt a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdésére és 13. §-ára, a Legfelsőbb Bíróság sajtóperekre az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról 1/2017. Polgári jogegységi határozat értelmében a Pp. hatályba lépését követően is irányadó PK. 12. állásfoglalásának II. és III. pontjára, valamint a PK. 14. és 15. számú állásfoglalásaira; a tény és vélemény elhatárolása körében a BDT2012. 2653. szám alatt közzétett eseti döntésre; a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.560/2014/3. számú és a 2.Pf.20.903/2015/6/II. számú eseti döntéseire, továbbá az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozata indokolásának 39-42. és a 8/2018. (VII. 5.) AB határozata indokolásának 31-32. bekezdéseire.

Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az I-II. rendű felperesek által kifogásolt, az I. rendű felperesi kongresszus titkosságára, valamint a II. rendű felperes európai parlamenti karrierjére vonatkozó közlések nem voltak véleménynek, a való tényekből levont okszerű következtetésnek nem tekinthetők. Ezért ezen a tényállítások közléséért az I. rendű alperes felelősséggel tartozik, és azok valóságának bizonyítására köteles.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes ... megtartott pártkongresszusának „titkossága” tekintetében azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes valós ténybeli alapot nem hozott fel, és a valótlanul állított titkosság lényegtelen tévedésnek sem volt minősíthető. Ugyanis ezen valótlan tényállítás egy párt legfőbb szervének szabálytalan működésére vonatkozott, az kifejezetten utal az I. rendű felperes diszfunkcionális tevékenységére. A közlésre nem szolgáltatott alapot a cikk megírását megelőző napon, a munkaidő vége előtt, délután megküldött megkeresés, ugyanis a kifogásolt közlést az I. rendű alperes már másnap hajnalban megjelentette, így nem volt érdemi reagálási lehetősége ezen tényállításra az I. rendű felperesnek. Továbbá abból a körülményből, hogy az I. rendű felperes nem szervezett és nem tartott sajtótájékoztatót a kongresszus kapcsán, nem következik az, hogy az titkos lenne és ezzel összefüggésben az I. rendű felperes igazolta, hogy nem volt olyan napirendi pontja a kongresszusának, ami a sajtó tájékoztatását igényelte volna.

A II. rendű felperes, a I. rendű felperes neve korábbi elnökének politikai, európai parlamenti képviselői ambícióit érintő közlés vonatkozásban azt állapította meg, hogy azt az I. rendű alperes az alcímében nem egy informátor véleményeként, hanem tényként közölte. A kifogásolt közlés valóságtartalma ellenőrizhető lett volna, és a sajtószervtől elvárható, hogy ilyen tartalmú hírről kontrollálható forrásra támaszkodva adjon tájékoztatást. A más sajtószervtől átvett közlés tekintetében is az átvevő sajtószervet terhelte a perben a bizonyítás, amelynek nem tett eleget. Az írás ezen valótlan tényállítása a II. rendű felperes megítélése szempontjából bírt kizárólag jelentőséggel, és az nem képezte társadalmi-politikai vita alapját, továbbá annak a Ptk. 2:44. §-ában foglaltaknak sem volt jelentősége. Az „egy fecske is csinál tavaszt” idézet vonatkozásban pedig azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy annak olyan tág értelmezési tartománya van, amelyből az átlagolvasó számára nem vonható le az a következtetés, hogy a II. rendű felperesnek EP képviselői tisztség megszervezésére irányuló szándéka lenne.

A helyreigazítás közzétételének I-II. rendű felperesek által kért módjával részben értett egyet. Rámutatott arra, hogy az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglaltaknak a helyreigazítás olyan módon és terjedelemben való közzététele felel meg, ami által a portál olvasói a helyreigazított közléseket is olyan módon és terjedelemben ismerik meg, ahogyan a valótlan állításokat tartalmazó cikket. A

közzététel módja sem tágabb, sem szűkebb nem lehet az eredeti közlések megjelenési formájánál. Így ha egy adott közlés az internetes sajtótermék nyitóoldalon is megjelent, melyre rákattintva a teljes írás elérhetővé vált, a sérelmet szenvedett fél igényt tarthat a helyreigazítás főoldalon történő megjelenésére is, azzal, hogy ez csak oly módon és terjedelemben indokolt, ahogyan ott az eredeti írás is megjelent. Ez felel meg a sajtó-helyreigazítás jogintézménye céljának, és az nem jelent többszöri helyreigazításra kötelezést.

Megjegyezte, hogy az I-II. rendű alperesek a helyreigazítás módjával kapcsolatos nyilatkozatot csupán az ellenkérelem előterjesztése után tettek, de miután a PK. 15. számú állásfoglalás szerint a bíróság a kérelem és ellenkérelem korlátai között belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és annak módját is, az alperesi eljárás a Pp. 500. § (1) bekezdés g) pontjába nem ütközik.

Minderre figyelemmel bizalmi változtatás nélkül, az I-II. rendű felperesek által kért módtól eltérően adott helyt a helyreigazítás iránti kérelemnek a második és harmadik közlés tekintetében, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélettel szemben az I. és II. rendű alperesek jelentettek be fellebbezést a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdés a) és c) pontjai, valamint a (4) bekezdésére alapított felülbírálati jogkör alkalmazását, az ítélet megváltoztatását és a felperesek keresetének egészében történő elutasítását és a felperesek perkölségben történő marasztalását kérve. Sérelmezték fellebbezésükben az alperesek a helyreigazítás internetes portál főoldalán történő közzétételét, és ennek megváltoztatását az elsőfokú ítélet érdemben történő helybenhagyása esetén is kérték.

A fellebbezés indokolásában előadták, hogy a cikk egészét tekintve széleskörű társadalmi érdeklődésre számot tartó közéleti-politikai vitát dolgoz fel, amely a PK. 12. számú állásfoglalásának III. pontja szerint nem képezheti sajtó-helyreigazítás alapját. Ugyanis a közleményben a rendelkezésre álló előzmények, adatok alapján állított, illetve feltételezett tények valósága a vita tárgya. Erre tekintettel az írás szerzője nem tényeket állított, hanem a társadalmi-politikai vita keretében valós tényekből vont le okszerű következtetéseket, értékítéletet, valamint a II. rendű felperes politikai ambíció vonatkozásban egy informátor szubjektív véleményére hivatkozott, akinek a személyét az Smtv. 6. § (1) bekezdése alapján nem kellett feltárnia. Az ezzel ellentétes megállapításra jutó elsőfokú bíróság ítélete sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdését és a II. rendű felperesre sérelmes közlés körében a Ptk. 2:44. §-át is.

Az I-II. rendű alperesek utaltak továbbá az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) és 57/2001. (XII. 5.) AB határozataira, amelyek alapján a vélemény-nyilvánítás és sajtószabadság korlátozása szűk körben lehetséges olyankor, ha politikai vitáról van szó, továbbá, hogy mind a 13/2014 (IV. 18.), mind a 7/2014. (III. 7.) AB határozatok is azt fogalmazzák meg, hogy a közéletben szerepet vállaló személyek és szervezetek tevékenységét érintő véleménynyilvánítás erősebb alkotmányos védelmet élvez.

Az írásban titkosnak minősített pártkongresszus körében négy körülményre hivatkoztak. Egyfelől, hogy a titok a Magyar Értelmező Kéziszótári szerinti „a csak a beavatottak által ismert” valamint „a mások által nem tudott, mások elől elrejtett” jelentéstartalomnak megfelelő volt a közlés; másfelől, hogy az írásban közölt titkosság nem utalt a kongresszus szabálytalan összehívására. Harmadsorban arra hivatkoztak, hogy a szakma szabályainak megfelelően a cikk megjelenése előtt, szűk határidőt meghatározva, de kérdést tett fel az I. rendű alperes, amire nem kapott választ; negyedlegesen pedig azt adta elő, hogy a titkosnak minősítés lényegtelen pontatlanságnak minősül, amely a PK. 12. számú állásfoglalás alapján sajtó-helyreigazítás tárgyát nem képezheti.

A II. rendű felperesre politikai ambícióra vonatkozó közlés körében kifejtették, hogy az az érintett személyére nem volt sértő tartalmú, jó hírnevét nem sértette figyelemmel a BH2001.469. számú eseti döntésben kifejtettekre és a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésére, valamint a 2:45. § (2) bekezdésére. Ugyanis az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB határozata alapján töretlen a bírói gyakorlat, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága kitüntetett alapjog, amely a közügyek gyakorlóinak

tevékenységéről beszámoló sajtó szabadságának is alapját képezi figyelemmel a 37/1992. (VI. 10.) és a 165/2011. (XII. 20.) AB határozatban kifejtettekre figyelemmel. Hangsúlyozták, hogy az I-II. rendű felpereseknek is a Ptk. 2:44. § (1) bekezdése értelmében nagyobb tűrés kötelezettségük van, így el kell viselniük a személyüket kedvezőtlen színben feltűnítő és tevékenységüket negatív módon értékelő véleményt, kritikát is a BH2004.104 számú eseti döntésben kifejtettek alapján.

Az I. és II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelmükben a fellebbezés elutasítását és az érdemben helyes elsőfokú ítéletnek a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő helybenhagyását, valamint a II. rendű alperes kötelezését kérték a másodfokú eljárásban felmerült 12.500 forint + áfa összegű perköltségük megfizetésére. Ellenkérelmükben a keresetlevélben írt érveiket fenntartva előadták, hogy társadalmi-közéleti vitában sincs lehetősége a sajtószervnek valótlan tényeket közölni, illetve híresztelni. Fenntartották azon perbeli tényállításaikat, hogy nem valós előzmények és tények alapján álló véleményét, feltételezéseket közölt az írás, hanem ellenőrizhető, egzakt módon igazolható - valótlan - tényeket állított, amelyekkel szemben sajtó-helyreigazítást kérhetnek. Előadták, hogy az alperesek fellebbezésükben meg nem engedett ellenkérelem változtatással kéri a közlemény közzétételi helyének módosítást, ami a Pp. 500. § (2) bekezdés g) pontjába ütközik.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és határozatának jogi indokolásában foglaltakkal egyetértett, ezért az elsőfokú határozat rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint, annak helyes indokai alapján helybenhagyta. A Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre egyébként a fellebbező alperesek sem hivatkoztak.

A jogvitában alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság teljeskörűen és helyesen ismertette, így azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

Az alperesi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltáblának az elsőfokú ítélet rendelkező részében rögzített két közlést kellett vizsgálnia, azt, hogy azokban az I. rendű alperes tényeket állított, vagy társadalmi-politikai vita keretében véleményt nyilvánított. E körben az elsőfokú bíróság álláspontjával egyetértett. Az I. rendű alperes fellebbezéssel érintett közlései politikai-közéleti vita körében jelentek meg. A PK. 12. számú állásfoglalás III. pontja arra nem ad lehetőséget, hogy okszerű előzmények, adatok nélkül, valótlan tényeket állítson a sajtószerv. Ez esetben már nem az ismert előzmények alapján állított, illetve feltételezett tények valósága lenne a vita tárgya, hanem a fel nem tárt előzmények, meg nem vizsgált adatok alapján állított, valóságával nem rendelkező tények közéleti-politikai megvitatása. A sajtót a társadalmi vita igénye nem jogosíthatja arra, hogy valótlan tényt közöljön, vagy híreszteljen. A valótlan tényállítások miatt a sajtószervet a közéleti témájú vitában is felelősség terheli; a sajtó-helyreigazítási perben érdemben vizsgálhatóak a közlés tényállításainak valósága.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapításával, hogy I. rendű alperes sérelmezett közlései véleménynek, a való tényekből levont okszerű következtetésnek nem tekinthetők. A véleménynyilvánítás is csak akkor élvezhet alkotmányos védelmet, és akkor nem ad alapot sajtó-helyreigazítás elrendelésére, ha rendelkezik valamilyen ténybeli alappal, ha való tényekből levont okszerű következtetés eredményeként keletkezik a logika alapvető szabályainak sérelme nélkül.

A II. rendű felperes politikai szándékára, céljára vonatkozó tényállítása, az, hogy „bejelentkezett-e” valamilyen európai tisztségre, objektív módon igazolható, bizonyítható kijelentés. Azonban az alperesek az elsőfokú eljárásban az írásban állított ezen tény nem bizonyították, erre vonatkozóan még bizonyítási indítványt sem terjesztettek elő. Az „egy fecske is csinál tavaszt” kijelentést helyesen értékelte az elsőfokú bíróság e körben: annak tág értelmezési tartománya az átlagolvasó

részére nem adott megfelelő ténybeli alapot a tényállítás alátámasztására, igazolására, figyelemmel az Alkotmánybíróság 8/2018. (VII. 5.) AB határozatára. Az írás alcíme is tartalmazta az I. rendű alperes által kiemelt helyen a II. rendű felperes politikai szándékáról írt valótlan tényeket, ezért az nem tekinthető a II. rendű felperes megítélését befolyásolni nem képes, lényegtelen pontatlanságnak sem. Továbbá az írás ezen közlésére a véleményezési, reagálási lehetőség biztosítása nem volt megfelelő a perbeli esetben, ugyanis a kora reggeli megjelenést megelőző nap délutánjától biztosított idő nem volt alkalmas a felperes valós véleményének megismerésére.

Az I. rendű felperes augusztusi kongresszusa nem volt titkos, azon több száz meghívott küldött vett részt és maga az I. rendű alperes is beszámolt róla írásában. A pártkongresszusról szóló sajtótájékoztató hiánya önmagában a pártrendezvény titkos minősítését nem teszi megalapozottá. A közéletben résztvevő pártok rendeltetése a működésükről szóló 1989. XXXIII. törvény preambuluma szerint a népakarat kialakításához és kinyilvánításához, valamint a politikai életben való állampolgári részvételhez szükséges szervezeti keretek kialakítása, a társadalomban meglévő különböző érdekek és értékek demokratikus megjelenítése és érvényesítése. Ezen céllal, a demokratikus működés elvével nyilvánvalóan nem egyeztethető össze a párt legfőbb döntéshozatali szervének titkos működése. Az írásban ezen minősítés lényegtelen tévedésnek nem minősíthető. Annak jelentéstartalma az átlagolvasó számára az I. rendű felperes nem átlátható és nem szabályos működésére vonatkozó tényállítást is hordozta, ahogy azt helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság.

A közéleti szereplők fokozott tűrési kötelezettsége az ezen tevékenységükkel kapcsolatos értékítéletekre, véleményekre vonatkozik, a valótlan tényállításokat azonban nem kell eltérniük. A perbeli esetben az alperesek nem bizonyították a közléseik valóságát, így az elsőfokú ítélet helytállóan kötelezte helyreigazításra az alpereseket.

Az alperesek fellebbezése az elrendelt helyreigazítás közzétételének a módját érintően nem volt alapos. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy az elsőfokú bíróság rendelkezése és indokolása e vonatkozásban is megfelelt az Smtv. 12. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A helyreigazítás olyan módon és terjedelemben való közzétételét rendelte el, ami által az alperesi portál olvasói a helyreigazított közléseket is olyan formában - módon és terjedelemben - ismerhetik meg, ahogyan a valótlan állításokat tartalmazó cikket. A elsőfokú bíróság döntése megfelel a sajtó-helyreigazítás jogintézménye céljának és társadalmi rendeltetésének is: a közzététel módja, terjedelme nem tágabb és nem is szűkebb az eredeti közlés megjelenési formájánál. Ugyanis, amennyiben egy adott kijelentés - figyelemfelhívó szándékkal - egy internetes sajtótermék nyitó oldalán is megjelenik, majd innen - arra rákattintva - elérhetővé válik valamelyik rovatban a teljes írás, a sérelmet szenvedett fél igényt tarthat a helyreigazítás főoldalon történő megjelentetésére is.

Mivel az alperesek fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján, a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő II. rendű alperes köteles megfizetni a másodfokú perköltséget a felperesek, mint egyetemleges jogosultak részére, melynek mértékét a Fővárosi Ítéltábla mérlegeléssel állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján. Az alperes viseli a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, a bírói gyakorlat szerinti 600.000 forint illetékalaphoz igazodó, az Itv. 46. § (1) bekezdésében foglalt mértékű 48.000 forint fellebbezési illetéket, melyről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint határozott.

Budapest, 2019. február 21.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő